

Czysta energia blisko Krakowa

Cel 7: Czysta i dostępna energia

Cel 7 zrównoważonego rozwoju, jeden z 17 celów zrównoważonego rozwoju ustanowionych przez Organizację Narodów Zjednoczonych w 2015 r. ma na celu zapewnienie dostępu do przystępnej cenowo, niezawodnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii dla wszystkich.

Pięć celów to:

- powszechny dostęp do nowoczesnej energii
- zwiększenie globalnego udziału procentowego energii odnawialnej
- podwojenie poprawy efektywności energetycznej
- promowanie dostępu do badań, technologii i inwestycji w czystą energię
- rozszerzenie i unowocześnienie usług energetycznych dla krajów rozwijających się

[Cele Zrównoważonego Rozwoju \(un.org.pl\)](http://un.org.pl)

Wraz ze wzrostem liczby ludności na przestrzeni lat, zapotrzebowanie na nieodnawialne zasoby wzrosło wielokrotnie, doprowadzając tym samym środowisko do stanu zagrożenia. Energia ma zasadnicze znaczenie dla niemal wszystkich najważniejszych wyzwań i możliwości, przed jakimi stoi dziś świat, w tym na przykład dostosowania się do zmian klimatu, bezpieczeństwa żywnościowego, zdrowia, edukacji, zrównoważonych miast, miejsc pracy i transportu. Dlatego też konieczne jest przejście na bardziej przyjazne dla środowiska źródła energii, które są dostępne nawet dla najbardziej oddalonych obszarów świata.

Dostęp do energii jest bardzo ważnym filarem dobrobytu ludzi, a także rozwoju gospodarczego i zmniejszania ubóstwa. Przez długi czas ludzie używali węgla i ropy naftowej do wytwarzania energii elektrycznej. Widząc szkody, jakie wyrządzają one środowisku, kraje na całym świecie poszukują innych alternatyw dla produkcji energii (odnawialne źródła energii), takich jak: energia słoneczna, energia wiatrowa, hydroenergia, energia pływów lub biomasa.

Polska

Węgiel dominuje w sektorze energetycznym w Polsce, gdzie jest największym źródłem emisji gazów cieplarnianych i głównym pracodawcą. Choć w ciągu ostatniej dekady Polska znacznie zwiększyła udział energii odnawialnej, jej przyszła rola w strukturze dostaw energii wymaga doprecyzowania.

W 2019 r. krajowa produkcja energii elektrycznej była najniższa od pięciu lat, co wynikało ze znacznego spadku produkcji w elektrowniach węglowych. Wysokie ceny węgla i kredytów węglowych spowodowały, że produkcja energii elektrycznej z węgla stała się niekonkurencyjna. Jednocześnie znacząco wzrosła produkcja energii elektrycznej w oparciu o gaz ziemny i odnawialne źródła energii. Moc zainstalowana w źródłach odnawialnych oraz produkcja energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii rosły konsekwentnie w ciągu ostatnich kilku lat, przekraczając 14 TWh w 2019 roku. To wciąż za mało, by Polska mogła wypełnić unijny obowiązek 20% udziału energii odnawialnej w końcowym miksie energetycznym w 2020 roku. Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii przyczynia się do oszczędzania naturalnych zasobów, a także poprawy stanu środowiska poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń do środowiska oraz zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów. Polska ma jedną z najwyższych w Europie emisji dwutlenku węgla w stosunku do wyprodukowanej energii elektrycznej (1 kWh).

Wykorzystanie alternatywnych źródeł energii zamiast paliw kopalnych jest najbardziej efektywnym sposobem na ograniczenie emisji szkodliwych gazów cieplarnianych do atmosfery. Ich zastosowanie przynosi efekt ekologiczny zarówno w skali lokalnej, jak i globalnej. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii może przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego kraju, a także poprawy zaopatrzenia w prąd terenów słabiej zurbanizowanych. Dodatkowo oprócz ograniczenia emisji, stosowanie OZE (odnawialne źródła energii) pozwala na uregulowanie stosunków wodnych oraz zmniejszenie odpadów wytwarzanych w procesie przetwarzania konwencjonalnych surowców energetycznych.

Pandemia koronawirusa spowodowała istotny spadek zapotrzebowania na energię, który dotknął zarówno źródła konwencjonalne, stosujące paliwa kopalne, jak i OZE. Jest za wcześnie by przewidywać, czy udział zielonej energii w całkowitym zużyciu zmieni się z tego powodu, ale nawet jeżeli tak się stanie, nie będzie to efekt długotrwały – po powrocie gospodarki na ścieżkę wzrostową popyt może szybko rosnąć.

[Odnawialne źródła energii w Polsce i na świecie - Inżynieria.com \(inzynieria.com\)](http://inzynieria.com)

Czysta energia blisko Krakowa

Projekt pod nazwą „Czysta Energia Blisko Krakowa” realizowany jest przez pięć Partnerskich Gmin Powiatu Krakowskiego: Czernichów, Liszki, Skawinę, Świątniki Górne oraz Zabierzów. Liderem projektu jest stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Blisko Krakowa. Projekt ma na celu zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i rozwój infrastruktury produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

Celem projektu jest zakup oraz montaż jednostek wytwarzających energię ciepłą i elektryczną wykorzystujących odnawialne źródła energii, tj.: układów fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych, pomp ciepła, a także pieców na biomase. Urządzenia te, w ramach realizacji projektu, będą montowane w indywidualnych gospodarstwach domowych oraz obiektach użyteczności publicznej na terenie Gmin Partnerskich. Realizacja projektu „Czysta Energia Blisko Krakowa” przyczyni się do wyeliminowania, bądź zmniejszenia pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez budynki jednorodzinne lub budynki użyteczności publicznej. W ramach realizacji projektu mieszkańcy, którzy zadeklarowali swoją partycypację, skorzystają z dofinansowania na montaż nowych urządzeń, które wytwarzając energię ciepłą i elektryczną, bazują na odnawialnych źródłach energii. Na terenie gmin realizujących projekt zostanie zamontowanych ponad 1000 takich urządzeń (solarów, fotowoltaiki, pomp ciepła oraz kotłów na biomase).

Dofinansowanie wynosi około 50% kosztu zakupu i zainstalowania urządzenia. Każdy mieszkaniec może otrzymać wsparcie finansowe, decyduje jedynie kolejność zgłoszeń, a kryterium dochodowe lub wielkość rodziny nie mają tutaj znaczenia. Odnawialne źródła energii będą objęte gwarancją przez 5 lat. Oznacza to, że przez ten czas gmina weźmie na siebie ciężar naprawy i serwisowania urządzeń.

[Czysta Energia Blisko Krakowa - Projekt współfinansowany przez Unię Europejską](#)

Efekty działań

Podczas naboru mieszkańcy tych pięciu gmin zgłosili zapotrzebowanie na: 333 kolektory słoneczne, 583 instalacje fotowoltaiczne, 104 pompy ciepła oraz 360 kotłów na biomasę. Zanieczyszczenie powietrza i wody emitowane przez elektrownie węglowe i gazowe jest związane z problemami z oddychaniem, uszkodzeniami neurologicznymi, atakami serca, rakiem, przedwczesną śmiercią i wieloma innymi poważnymi problemami. Systemy wiatrowe, słoneczne i hydroelektryczne wytwarzają energię elektryczną bez towarzyszących emisji zanieczyszczeń powietrza. Rozwiązania domowe oparte na odnawialnych źródłach energii ograniczają ilość emisji gazów cieplarnianych, czynią dostawy energii bardziej odpornymi i dywersyfikują sektor energetyczny.

Khushi Sinha

Źródła:

Polska. IEA. <<http://www.iea.org>>

Odnawialne źródła energii w Polsce. 12 lipca 2019. Columbus Energy. <<http://www.columbusenergy.pl>>

Czysta Energia Blisko Krakowa. <<http://www.czystaenergia.bliskokrakowa.pl>>